

# FESTA



## EL SEMBRADOR

*Als amics Assens, Gras i Julibert*

L'hereu sembra. La terra es mostra avara  
 al rebre la llevô.  
 El vent d'Octubre li ha donat suara  
 com un calfret de fecondació.  
 L'hereu sembra. La tarde va morint-se.  
 Els grans de blat son una voliô  
 d'estrelles d'or que van empalidint-se.  
 El gest del home es benedicció.  
 Passen bandades d'ocells de montanya.  
 Refilen els bitxaes dalt dels matolls.  
 Una gran pau tota remô acompanya.  
 Travessen els rostolls  
 els badells que'l baillet fa fer camí.  
 Agullonant-los en els flanes i'ls lloms.  
 Allà d'enllà elapegen goços i  
 per demunt dels camps passa un vol de coloms.

JOSEP M.<sup>a</sup> GIRONA.

Tabérnoles, Octubre 1916.



CRÓNICA QUINZENAL

**La situació**

No s'escapa a ningú, que'l país espanyol està atravesant un d'aquells moments extraordinaris que poden ésser inevitablement els punts de partida d'on se'n desprendgui la futura sort dels homes i les coses actuals.

I per lo que respecta a Catalunya, aquesta agitació interna, formidable i espectant, que tots hem pogut constatar, i que d'un modo tan espontani ha sotsmogut a totes les classes socials, bé permet sentar el principi de que, si l'unió fa la força com tantes vegades s'ha repetit, mai com are la nostra ideologia, les nostres aspiracions purament vindicadores, hauràn tingut tanta fermesa i tanta transcendencia com en els moments presents.

Perquè reparis que, sense entusiasmes estridents, sense lirismes de mitin, ben lluny de bèliques ostentacions, s'han sumat una infinitat d'energies intrínseques, s'han agrupat un bon nombre de regonegudes mentalitats, s'ha fet i s'està fent obra netament constructiva i reparadora, al escalf d'una devoció com si diguessem familiar; d'una fervorositat generalment sentida, d'unes valors anímiques però copioses que senyalen abundantament l'ample solidaritat significativa de glorioses plasmacions, i un esperit representatiu de saludable fortitut que no es més que la riquesa moral i feconda del nostre poble.

Perquè, això si; aquest nexa vibrant que clama contra totes les injustícies, i aquesta alta missió, diguem-ne circumstancial si es vol, però fonamentadora i lliberatriu en extrem, no es obra ni patrimoni de cap partit de dreta ni esquerra, no es pretensió aparatosa de cap programa ni manifest. Entenem que la política deu tenir-hi la mínima part d'expressió, que'ls partidismes i quefatures turnants han de ser innominades, rellevades a la més elemental activitat.

Hi ha quelcom més i que vé de més lluny; aquesta expansió colectiva, nacional, que avui per avui, totes les regions espanyoles s'afanyen a transcendir amb vigoria i deliberadament, té'l seu fonament i llevat preparatori en aquestes corrents democràtiques i salvadores que han sotslleuat tota la Europa.

Ja resceniment, el gran repúblic francès M. Reinach, ha expresat d'un modo perfecte el sentiment llatí. «Portém tota la nostre unió i tot el nostre amor cap el regoneixement del Dret i la Llibertat, contra les tiraníes de les etats barbres. Cultivem aquets sentiments que'rs son comuns; i que les nostres mans permaneixin unides en pró del progrés de l'humanitat.»

Això, encara que no ho sembli, es un principi polític. Es una consigna que deuriem obeir tots els homes de bona voluntat.

Per això, hem dit que les efusions d'are, venen de lluny.

Les democracies modernament han imposat a totes les nacions les seves lleis i regismes eficassos. I eis pobles, conscienciament, donen l'alternativa mes tolerant i afectuosa a totes les vitalitats i floreixements cordials que portin el més pur segell democràtic i lliberal.

Molt confiem d'aquest despertar vigorós de la Catalunya actual. I Espanya, amb el trontollament dels seus governs, amb les incomprendibles gosadies dels seus polítics desacertats i concupiscents, té molts exemples on enmirallar-se; i en els propis equilibris pot afinar el seu seny enterbolit.

En canvi Catalunya, està donant davant del mon, la més gran prova del seu bon criteri i sistomàtica vitalitat. An el seu moviment, van seguint i responent totes les regions que volen salvarse. Es la democracia fecondant que s'obra pas.

Mentres tant, Barcelona, aviat ja no serà solzament cap i casal de Catalunya, sino d'Espanya entera.

J. VIVES i BORRELL.

LITERATURA ROSSELLONESA

**EL FUSILL DE CANYA**

*Del llibre recentment publicat «El Clam Roig».*

Era un angelet del blau cel de França,  
d'un mirar tant dolç qu'hom n'era enaigat.  
Plé de traça, el nin s'havia enjimat  
un fusill de canya, un sabre i una llança,  
i 'l calia veure a jogà al soldat!  
Era un angelet del blau cel de França,  
d'un mirar tant dolç qu'hom n'era enaigat.

Arribà l'Agost i esclatà la guerra  
i já l'enemic entrava a l'endret;  
estrenyint son arma, el pobre infantet,  
al mitj del carrer s'estava a l'espera,  
quan un regiment vers ell marxà dret.  
Arribà l'Agost i esclatà la guerra  
i já l'enemic entrava a l'endret.

Pan! pan! fa 'l petit, manejant la canya,  
mes los Prussiàns l'han entornejat  
i lo comandant crida, enfurismat:  
«Dins quinse anys d'avui combatrà Alemanya,  
«un Lebel al puny de plomb carregat...»  
Pan! pan! fa 'l petit manejant la canya,  
mes los Prussiàns l'han entornejat.

Un ordre breu: Foc!—Xiulen dotse bales...  
i cau travessat lo pobre angelet;  
su 'l seu coll torcit llisa un roig filet...  
Victories així van pas sense gales,  
i l'host que s'en va canta un gai coplet!  
;Quin triomf bellíssim qu'unes dotse bales,  
clavades al cor d'un pobre angelet!

Ah! que pesarà, quan farem lo compte,  
tota aqueixa sang de sers innocents  
qu'heu assassinats a cents i a cents!  
El deute, saions, cada dia munta,  
i s'hi sumarán els nostres torments.  
Ah! que pesarà, quan farem lo compte,  
tota aqueixa sang de sers innocents!

CARLES GRANDÓ.



festa

## PENT LA TRAVETA

—¿Que fa molt que t'esperaves?  
—¡Tu diràs! ¿No'm vares dir que a les tres fos aquí baix?  
—Noi, no se que dir-t'hi, no hi pogut baixar més aviat.  
—¿Que has tingut de ferte el monyo?  
—Si, això mateix. Abans no he tingut vestit el nen...  
—Mireu que's creu i mitja que mai puguis sortir sola.  
—Ja ho sabíes que'm llogava per *ninyera*.  
—¿I sempre hem de carregar amb aquest *ninot*?  
—¿Que vols que'l deixi a la escala?  
—Doncs creume que farem broma.  
—¡Teta!... ¡Teta!...  
—¿Que vols?... No m'estiris les faldilles.  
—Jo vui anar als *caballitos*.  
—Ja hi anirem, no siguis carronya.  
—¿Que't diu are?  
—Que'l porti al *Turó Park*.  
—Lo que li has de dir que calli, si no vol que li dongui un bolet d'aquells que n'entren pocs en lliura:  
—No siguis aixís tampoc. Dignes, ¿on volies anar aquesta tarda?  
—Ja ho saps, ficar-nos a un *cinematógrafo*.  
—Ja callarà?  
—Per força o sinó l'escanyo.  
—Alsa, quin mal cor que tens.  
—No se si ho saps que no he nascut per *ninyero*.  
—Ja farà bondat. ¿Oi, Juanito?  
—Are no badis, que vaig a comprar les entrades.  
—Ves, home, ¿que't penses que soc canalla?  
—¡Quina una!  
—Doncs si, tens raó. Escolta nen, si no'm fas enfadar, quan sortirem d'aquí la *leta*'t comprarà una cosa.  
—Jo ho vui are.  
—Are no, després, quan haurem vist unes coses molt boniques que fan aquí a dins.  
—¿Que no sents que't crido.  
—Ja vením.  
—¿Per on vas are?  
—¿No veus que per allí no podia passar?... ¡Quina gentada!...  
—Corre, seu aquí.  
—Noi, si que ho veurem bé.  
—No val a badar.  
—¡Paquete!... ¡Paquete bombones!... ¡Almendras, pastillas!...  
—Are fes-lo seurer a la falda i que no molesti els d'aquí devant.  
—Ell també ho veurà. ¿Oi que si, maco?  
—¡Paquete de caramelos!... ¡Pastillas de café con leche!... ¡Paquete!...  
—Mira, are han apagat els llums. ¿Que diu aquell lletrero?  
—«*Toribio, saca la llengua*».  
—Ja riurem. ¡Ai mare!... ¿que fa aquell?...  
—No cridis, dona.  
—¿Que's cap mal?  
—No vull que'ns prenguin per *quintos*.  
—¿Que tens are, ja no pots estat quiet?  
—No li diguis res.

—¿No sents que sumica?... ¿Que dius, que vols?  
—Jo vull fer *nones*, tinc sed, i vull caramel·los d'aquells llars.  
—¿I no vols res més, fill meu?  
—També vull una *graciosa* i fer *pipí*.  
—Doncs noi, em sembla que are s'hi adoba.  
—¿Mira que't pego?  
—Prova-ho, que ho diré a la teva *mamá* quan arribem a casa.  
—Dons jo vull fer *pipí*.  
—Are té'l tindràs que aguantar.  
—No vull, lletja.  
—¿Que no li has fet fer al sortir de casa?  
—Si, home, però ¿no saps que les criatures fan com els gossos, que a cada cantonada que veuen han d'aixecar la cama?  
—A veure are com t'ho arregles.  
—Ja l'ajupiré aquí mateix, ningú ho veurà.  
—¿Que't creus que això es un corral?  
—¡Calla, tu!  
—Si no perquè ets de lloguer, d'un mastegot ja t'hauria enviat allí, amb aquell que toca el piano.  
—Jo ho diré a la *mamá*.  
—¡Fuera!...  
—Ves, surt, acompanya-li d'una vegada.  
—¿Que no veus tu?  
—¡Que vaigi de gusí!  
—Malvinatge la criatura i lo tindre de guanyar un duro, lo que's aquesta tarda m'has fet ben bé... *la traveta*.

*Santiago Roy*

## Les tardes dels diumenges

Les tardes dels diumenges a ciutat en aquest temps tan bell de la tardor tenen el noble encís i la dolçor d'un vell amor, pregón i reposat...

Tots els carrers colora el tó daurat dels raigs del sol que's pon a l'horitzó... i nois i noies canten llur cançó mentres parlen les mares pel veïnat.

Dintre'ls pisos tot quiet, presos de mans, xiuxegen amorosos els amants, en tant a fóra el cel devé tot blau...

I al primer llum que encenen al carrer sorgeix del fons del cel, l'estel primer, presagi d'una nit de dolça pau...

SALVADOR SOCÍAS i FORNELL





## APOSTA

En mig de la plaça Major, l'alcalde i l'agutzil estaven comentant aquella misteriosa aparició que feia dies trasbalsava tot el poble, quan veieren venir en Tomàs del fons de la plaça.

En Tomàs era guarda-bosc d'uns senyors molt rics que vivien a ciutat i, junt amb la seva filla, habitava una caseta prop de la carretera, un xic separada del poble.

En Tomàs tenia fama de valent com havia demostrat moltes voltes i era per això que els lladregots i caçadors furtius de l'encontrada el temien, i mai havia cregut en aquell fantasma que ell creia enginy de contrabandistes; aixís es que quan l'alcalde el cridà suposà desseguida que era per parlar-li de lo de sempre, del fantasma que portava espaorit a tot el poble i que solament a n'ell feia somriurer.

—I doncs, Tomàs, que m'en dieu de l'aparició? —li preguntà l'alcalde.—

En Tomàs somrigué amb aquella rialleta de desconfiança que li era tant propia i contestà: —Mai ne soc vista cap de fantasma, no hi crec pas jo.

—Aquesta vegada fins jo l'he vista—respongué l'alcalde.—Cada dia a la mateixa hora la veureu sortir com una visió del fons de la carretera i caminant pausadament es fica bosc endins i es fon, que mai ningú l'ha vista sortir.

—Prou, prou—murmurà en Tomàs no poguent-se aguantar una riallassa franca—grans i xics la por els fa creurer en bruixes. Digueu-me si hi ha queicom a guanyar-hi i vos portaré el fantasma ben lligat, i veureu llavors com es lo que jo dic: «Contrabandistes, contrabandistes» i tancà aquestes paraules amb una nova riallassa franca, disposant-se a marxar.

—Escolteu Tomàs—digué l'agutzil agafant-lo per l'espatlla—voleu fer una aposta?

—Vos direu.

—Si vos me porteu aquest home o fantasma ben lligat, jo vos dono cinc unces, sinó vos les perdeu. Esteu conforme?

—Aceptat,—contestà en Tomàs veient lluir devant seu les cinc unces.—Abans de mitja nit vos el portaré. I sens dir ni una paraula més, s'entornà altre volta pel carrer del fons de la plaça.

En Tomàs arribà a casa seva, es penjà la carrabina al coll, ben carregada, i es dirigí carretera amunt, disposat a guanyar l'aposta.

Arribat a l'entrada del bosc s'endinzà fins que laombra el feu invisible, escullí una soca d'arbre ben groixuda per acabar-se d'amagar i es posà al aguait. No es feu esperar gaire, puix que amb pas seguit i recelós passà per davant d'ell una visió que'l feu somriurer; era una dona, no hi havia dupte, i per més fantasma que fos ¿quina por podia fer-li?

Decidit i amb pas cautelós li anà al darrera, quan de prompte la perdé de vista, s'hi anà atansant poc a poc i of remor de veus humanes; escoltà amb atenció i desxifrà el misteri: Eren amors amagats; això havia espantat a tot un poble; eren amors amagats i la trista historia de sempre; la donzella enganyada per les promeses del galant. S'hi atansà més i escoltà amb més atenció. Rès torbava el silenci del bosc; no's movia ni un brí d'herba i vna quietut majestuosa regnava per

tot. Are s'oïa clarament la veu suplicant d'ella demanant clemencia per aquell ser que venia a ja vida, i que l'humanitat ingrata enviava sense nom. I al lluny, com un cant planyivol, queien, acompassades, hores del campanar de l'esglesia.

En Tomàs no volgué sentir més, i es retirà amb precaució, disposat a esperar aquella desgraciada més avall, per a descobrir qui era i presentar les proves d'haver guanyat l'aposta.

S'amagà i al sentir la remor de les passes d'ella que baixava depressa, d'un salt li barrà el pas, li arrencà el vel que li cubria la cara i retrocedí espantat, al veurer que en l'aposta havia jugat sa propia honra. Aquella desgraciada era la seva filla!

A l'hora del plaç, l'alcalde i l'agutzil esperaven an en Tomàs amb interés de saber el resultat, més, pasada una bona estona i veigent que'n Tomàs no apareixia, creient que hauria perdut, decidiren esperar l'endemà per anar-lo a trobar, saber el resultat i mofar-se de la seva valentia.

I en tant, allà en la casa sola, havia penetrat el verdader fantasma de la desgracia. En Tomàs sentia que una mà invisible l'ofegava, i passaven les hores dropament i la nit es feia feixuga damunt d'ells. Cap dels dos gosava obrir la boca. En Tomàs amb els colzes damunt la taula s'apretava el cap entre les mans, i la seva filla en un recó de la cambra plorava la culpa i la vergonya, i penjada a la paret l'escopeta brillava amb un brill sinistre: aixís els trobaren de bon matí quan l'alcalde i l'agutzil es presentaren, i quan aquest li digué amb mofa:—I doncs, Tomàs, que us ha passat?

Ell alsà el cap, i com prenent un determini, tregué cinc unces i deixant-les damunt de la taula, sentint que se li feia un nus a la gola, digué amb veu trèmola:—He tingut por...

JOSEP ROIG i MAS.

## ESPUERNES

### I

*Cal dir la veritat: aixi com els embuts, es el cervell dels pobles i de les majories. Hi tireu les idees i s'escolen avall, com un líquit lleuger. A vegades s'embussen els embuts; vui dir que sobreixen, vui dir que també als pobles i aixi a les majories, un excés de «doctrines» els fa sortir de si. Aquestes son les èpoques de les revolucions. (Tan mateix es perd sang com es perd líquit. De la guerra europea en diuen roja lluita de civilitzacions, i de cert, no hi ha poble que hagi assolit un grau de civilitat vera.)*

*Feina ben barroera és el moti. Fa caure per la força ço que encara es sosté per si mateix—i es sosté al fons de l'ànima—com digué aquella dona equivocada uns cops, ben eminenta uns altres, Na Concepció Arenal. On hi ha una multitud no hi se veure consciencia, sinó foc d'encenalls que ni és calor intens ni de durada.*

J. SALVAT PAPASEIT.





fiesta

## SERVEIS DE L'ESTAT

Realment, l'institució de Correus ha sigut una gran cosa, per a guanyar temps i feina, sobre tot en les ciutats grans, on les distàncies són tant llargues com a fòra, d'un poble a l'altre.

En quedarèu convençuts quan vos espliqui un càs. El càs és exemplar i ha ocorregut a un amic meu què's persona lletrada. Per comprendre'l es precís, abans que rès formar-vos mentalment un plànol molt senzill.

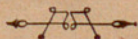
Imagineu-se una ratlla recta. A un cap una casa editorial; a l'altre l'administració de correus; al mig la casa del meu amic. La casa editorial té que enviar al meu amic un plèc d'impresos que pesen més de 500 grams. Un moço de la casa agafa el plèc, passa per davant del domicili del meu amic i entra en l'administració de correus per a certificar el plèc. Allí té que esperar mitja hora abans no li admeten; allí tenen que omplenar el resguard i entregar-lo a l'home que torna a passar pel domicili del meu amic, i a regressar a la casa editorial. Ell emperò ja ha complert la feina que li ha costat, entre caminades i esperes, una hora llarga. Ara manca lo altre. Lo altre, es un volant que l'Administració de Correus entrega al carter, del meu amic, avisant-lo que vagi a recullir els impresos de referència, que per pesar més de 500 grams no'ls deü portar el carter. M'anèu entenent? El meu amic després de firmar el rebut que va junt al volant i donar lo a la portera, que'l torna a entregar al carter, té d'agafar el volant, té que fer el mateix camí que ha fet el moço de la casa editorial quan ha passat de llarg davant de la casa del meu amic, ficar-se a l'Administració de Correus; l'Administració de Correus es una Babel. Allí l'envien i el reenvien d'un negociat a l'altre. Al fi troba al que li correspon; espera un bon xic i previa presentació del paper, i identificació de la seva persona, li entreguen els 500 grams d'impresos que per les propies mans deposita en el seu propi hostatge. Total. El moço ha fet doble camí del que tenia que fer portant els impresos directament a casa el meu amic, aquest ha donat els mateixos passos que si els hagués anat a cercar a casa l'editor; l'editor ha pagat trenta càntims de segells, el carter ha fet el mateix viatge que si hagués portat els impresos i ha perdut deü minuts amb la portera; la portera ha pujat al pis del meu amic per a entregar-li el document, el meu amic l'ha tornat a la portera i s'han posat tres firmes i s'han omplenat quatre paperetes oficials.

No contem el retràs sofert pels 500 grams d'impresos, que, amb tal complicació han trigat dos dies en recórrer tres quilòmetres.

Fixèn-se encara, que l'Administració de Correus no ha fet rès malgrat els segells. S'ha quedat amb els impresos en dipòsit.

Si la casa editorial i la del meu amic haguessin sigut dues cases de pagès, el moço, un xeval bosquetà i els impresos, unes arpelles, amb mig hora s'hauria resolt tot; i molt més bé.

PRUDENCI BERTRANA.



## UN LLIBRE NOU

La llegida d'un llibre que un bon amic m'ha permès, ans de donar-lo a les caixes, ha estat una primícia amable, de les que poques s'en contenen.

No es pas un llibre d'aquells que afalaguin amenament, ni es tracta de cap volúm de poesies ni de cap novela. Tracta de la historia del nostre teatre.

I are precisament en que van a començar-se tantes temporades de teatre té aquest llibre de propra sortida una gran actualitat, a més de que potser es l'únic valor definitiu, crític-històric de la nostra escena que s'ha escrit a Catalunya.

L'autor ha fet quelcom més que una exposició de fets i obres; quelcom més que una serie de biografies més o menys documentades; no es cap taula de fetxes, ni cap enumeració de fets minuciosa i segura. Es tot això i quelcom més.

Seguint les palpitations històriques, el seu llibre viu la vida del teatre català des de els seus començos fins ara; comprenem el per què de les diferents evolucions; vivim al través de les seves fulles tot el renaixement català. Lliga la historia literaria de la nostra dramàtica amb la historia viva del nostre poble, a la inversa de com solen procedir els escriptors que es dediquen a aquesta mena de treball.

El llibre d'en Francesc Curet, que aquest es l'autor, participa tan del estil, tot nerviositat i lleugeresa del periodista, com del curs sossegat de les proses erudites. I d'arren dels capítols sura un optimisme, sa i confortador, de les lluites, errors i vacilacions, ell en tren raó de vitalitat i eternitat per a el nostre poble i per a les obres del seu esperit.

Per obra d'en Curet, podran la gent més enllà del Ebre i els de l'altre banda de la mar, saber de que nosaltres tenim un teatre original, fort i nacional, jove i potent, com poés avui en pot oferir altre nació.

Mes llargament, tal com aquest llibre mereix, en parlaré quan apareixi. Que aquesta nota es sols per a saludar el seu gloriós infantament.

\*  
\* \*

Acabo d'assistir a una conferencia a l'Escola de bibliotecaries, que'l doctor Henriquez Ureña, sud-americà, ha donat parlant de la tragedia grega, i llegint, després, fragmentariament, un assaig seu de tal genre literari a la faicó de lo que devien esser les tragedies de Frinic.

Abans feu una lleugera disertació sobre els orígens i formes de la tragedia. Repetí, com ell mateix va dir-nos, coses de tothom conegudes. Mes l'interessant era la lectura de la seva producció.

Meravellós l'estil, meravellosa la compenetració amb els models; ponderat i equilibrat sabiament l'element emotiu, tal com demana l'esperit clàsic.

Més lo curiós i notable, sobre tota cosa en veurer, com un home de raça americana, un home que per llei natural sembla no poder sentir les veus de la antiga Hellas, es compenetri tan en absolut del sentit de la mateixa.

I més encara, quan recordem que la majoria dels americans sols saben escriure imitant barroerament, o di-locant los decadencies que la Europa els hi exporta, i que els ubriaguen i enmatzinen com els seus vins i licors, fent degenerar la raça llur.

AMBROSI CARRIÓN.



## D'ART JOVE

EN JOSEP VILADOMAT



Tots els aimants de fer passejtos per les nostres rambles, el coneixeràn. Es un dels d'aquella munió de joves a qui el públic ha batejat amb el mot de «La colla dels barrets».

Ell, en Viladomat, es el qui'l dú més ample que tots que no es d'ell.

el barret, fins a tal que's diria

En Viladomat i en Serra son els dos bohemis per excelencia, i'ls dos dominadors de la ironia i la rialla. Es prou probable que alguns dels qui llegeixen aquestes ratlles hagin sigut motiu per a un dels llurs comentaris irònics.

Mes aquest xicot que rin de tot i de tothom, que en tot troba el defecte corresponent, també té les seves estones de formalitat i d'ansies idealistes. Quan s'està al seu taller (un quart pis d'un animat carrer d'aquesta ciutat) treballa ardidament, amb fé entusiasta, car ell veu com camina cap al ideal.

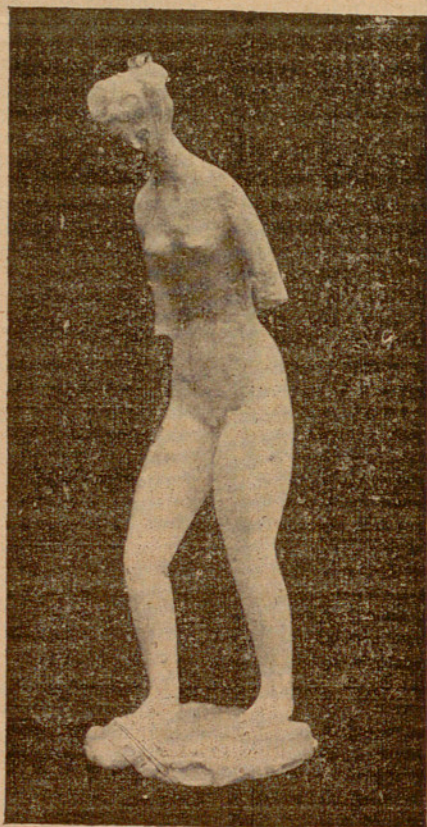
El vestir l'amoïna poc. Tant li fa anar ben vestit (com diu la gent) com anar amb gorra i sabates lluentes. A voltes s'assembla més a un reventa-pisos que a un artista.

Igual deixadesa s'observa en les seves obres, fetes sens cap pretensió.

Una sí que'n té de pretensió en Viladomat: la de saber fer armaçons. Això es en ell un orgull.

Es un dels esculptors joves que lluita per fer-se pas en mig de l'immensa aglomeració de tendències i orientacions que avui ens envolten.

No ha fet mai cap exposició, car no creu que aquest fruit del seu treball sia, encara, prou madurat per a fer-ne ofrena al públic. Molts que no han



superat, de bon troç, les seves qualitats, han vist ja'ls llur treballs exposats a la crítica en qualque saló. I no es que en Viladomat li senti pas por a la crítica. En Viladomat, també s'en riu de la crítica.

\*\*

En Viladomat, amb profit, ha rodat per tallers de mestres com en Borrell Nicolau, qui's pot dir que'l feu home. Prò cal fer constar que avui no té cap mica de resabís del seu mestre

Aquesta figureta (un estudi no més) qu'avui mostrem als llegidors es una bella mostra de son treball. La tranquil·litat d'esperit i la gracia hi son a pler. Ben clar s'hi veu el *rebusqueig* per a lograr el fi del seu propòsit; la fascinació, si es qu' aixís pot dir-se, per anar a trovar çò que a n'ell li ha sigut essencial buscar.

Per ella's veu qu'el que l'ha produida té quelcom més qu'esperit d'esculptor, car el saber fer escultura no vol dir saber la forma o la línia de les coses, ni molt menys l'essència. D'esculptor ne pot esser qualsevol persona. A Barcelona n'està

farcit d'esculptors; més pocs d'ells son els qui son artistes.

No pot definir-se ben bé la personalitat d'en Viladomat, jove encare; més sí que pot assegurar-se, que no té res absolutament de vulgar.

\*\*

Avui, a la nostre ciutat, s'es presentat un bell floret d'artistes que fan trontollar les poc fermes cadires dels pintors i esculptors vells i passats de moda. I dic passats de moda perquè tot lo que ells produïren no fou altre cosa que seguir una corrent, una moda, més o menys equivocada; naturalment, que res ha restat que tinga essència. Crec jo que això ha sigut causa de volguer fer massa pintura de *Museu*; i han tingut pretensions de fer Velasquez, Goyas, Fortunys, etz.; per cert aquest darrer es un dels que més mal ha fet als caps poc esclarits.

Avui, mercès als impresionistes que han trencat tots els motllos que l'academisme havia implantat, sembla cundir un gres ressorgiment dintre de les arts plàstiques.

Amb desitj de donarem a conèixer uns quants d'aquestos joves riallers, conreadors de les arts, que'l públic podrà jutjar ben aviat per ses obres. I'ls jutjarà bé.

PERE MARCH.

## Plàstica

### SALÓ PARÉS

En mig dels eternals quadres de sempre, i que'l senyor Parés no pot treure's de sobre, exposa en Borrell Nicolau una placa de bronze destinada a ornar l'última casa on visqué en Granados.

El treball, es dels més delicats d'en Borrell, tant per la serenitat, com per la part tècnica, car en aquest treball ha començat a despèndre's d'aquells defectes que desfeien un poc la obra del encare jove esculptor.

### CASA DALMAU

En aquestes galeries exposen varis pintors

nostres en honor al ministre de França i demés hostes que vingueren a clausurar l'exposició dels artistes francesos.

Hi concorren a ella en Mir, amb una nota de color i un dibuix al carbó quelcom fluix; en Vayreda amb uns desnús, no pas de lo mellor d'ell; en Carles amb dos hermosos bodegons fermes en color i estructura; en Barradas, qui ha volgut fer futurisme o cubisme, sens conseguir-ho; en Dalmau, amb un *primitivista* quadre de gitanos; en Gimeno amb dos estridentes notes de llum, algún altre que no recordem, i per últim, un quadre del clàssic Nonell, que queda com sempre per sobre de tots els demés. Aquest quadre es un dels millors d'aquest artista *tant nostre*.

P. M.



feſta

### Vora la mar, els pins...

*Muntanya avall, vora la mar, els pins  
devallen per la sorra  
tant desitjosos d'entrar mar endins,  
que en ells veïem el moviment de corre;  
i oïm la veu del llur desig ardent  
com una torrentada,  
muntanya avall cridant per la pendent  
que s'esllangueix on se desfà l'onada.*

J. M. LOPEZ-PICÓ.

Del aplec *Ofrena*.

### Elogi d'una cullidora de taronjes

*Valencia*

De cara al mar i a l'hora assoleiada.  
Soc al país dels tarongers florits.  
Soc a la terra d'or: per xó m'agrada  
parlà'm la dona dels cabells partits.

Am la que cull la fruita perfumada  
i l'hi queda l'aroma al cap dels dits;  
am la que du faldilla ramejada  
i'l mocador brodat a sobre'ls pits.

La dona d'ulls overts, la flor de l'Horta,  
la que quan riu fá una rialla forta  
que raja com un cant de joventut.

La que guarda del Sol la gran ofrena,  
tresor teixit de llum, la pell morena,  
simbol ardent de forsa i sanitut.

JOAN M. GUASCH.

### Una nena a la seva nina

Adéu, adéu, nineta! vaig a escola.  
Ja ho sabs que avui la mestra m'ha renyat?  
No creguis que et deixés ni un moment sola  
si jo podia viure en llibertat.

Voldria que vestissis sedes fines  
com mai cap noble dama hagués vestit,  
i fossis tu la reina de les nines,  
mes bella que la reina de Madrid.

Llavors, oh ma estimada!, amb mi vindries  
per grans jardins al neix el sol brillant.  
De roses i clavells tants ne veuries,  
que et semblaria un somni aquell encant.

Amb l'il·lusió més dolça i falaguera  
els caminals podriem resseguir,  
sempre admirant per tot la primavera,  
sense que algú privés nostre camí.

Després, quan ens sentíssim ja cansades,  
seuriem a l'ombriu, entre verdó,  
i allí, donant-te besos i abraçades,  
t'aniria cantant una cançó.

Mes ara, siguent rica, no soc lliure:  
aquí la mare em guaita a tot moment,  
i allà la mestra em priva fins de riure,  
dient-me que haig de tindre enteniment.

Quin gènit més estrany té aquella dona!  
sempre em voldria veure en quiètot.  
Després que estimo tant, que soc tan bona!...  
Figura't, doncs, la meva esclavitut!...

Jesús, com passa el temps! La mare em crida  
i la serventa es cansa d'esperar...  
Adéu, adéu, nineta de ma vida!  
Quin goig si tu em poguessis contestar!

PLÀCID VIDAL.





## CIUTADANES

Al bon amic E. Blanco

### I

O a la comtal ciutat els gustos degeneren, o els senyors que viuen en ella tenen un superb paidor, o un hom està tan *atrassat* que no pot capir quiscuna de les coses que a Barcelona fan. Unes d'aquestes son els pianos automàtics de totes les tendes on se serveixen refrescos, licors i libacions de tota mena.

Aquestes màquines *de fer soroll* semblen fetes a posta per a matar el cuc de les respectives orelles dels consumidors. I jo—que al estiu tinc com a gran plaer poder saborejar una bona mistela a l'ombra d'un garrofer o en ma propia casa, sense sorolls inquietants i on un hom puga estirar-se còmoda i tranquilament—no puc arribar a capir com aquests abnegats resisteixen els sorolls de dits artefactes,—que semblen udols d'un altre caixa de Pandora—bo i empassant-se, a glops, aquestes exòtiques begudes de mil gustos ignorats i coloracions diferents. Un hom no comprèn com no s'ennueguen al compàs de la música.

Al menys, abans, eren pianos solsament lo que feria nostre orella, i encar, quiscuna volta, ne trobàveu un d'afinat d'aquestos *animalons* i fins vos delectava amb una sonata de Grieg, o una sinfonia d'en Bethhoven. Are, no; aquestos *aglomerats* formats de violins, tabals, cornetins i flautes, a més de l'essencial piano (essencialment desafinat), sols toquen música de couplet o marxas baladreres; música exclusivament de màquina.

I heusaquí que quan un hom veu en algú que altre café un tercet que bondadosament rasca llurs instruments, se sent l'ànima depurada, anc que lo que facin aquells pobres diables siga *destroçar* una opereta de moda.

### II

Els qui fa dos o tres anys son habituats a passar, al cap-vespre, per nostre *cosmopolita* carrer Nou, a ben segur els coneixeràn.

Era *Ella* una joveneta de divuit anys, de posat alegre malgrat sa desgracia, que mendicava per *Ell*, un pobre orb—¿germà? ¿amant?—qui arrencava d'un infidel acordió notes que hagueren pogut molt ben esser acordants i ritmiques. I els dos demostraven dolcesa: en el tocar ell; en el remerciar amb sos ulls negres ella, quant un viant deixava en son platet de llauna policromada una almoina,—casi sempre una petita moneda de coure.—

I al clourer la nit, prenía ella del braç a son companyó i rient per a complaure'l parlaven baix—tal volta de felicitats futures, de somniades glories acàs—i marxaven del bulliciós carrer, endinçant-se pels llòbregos carrers de la ciutat vella.

\*\*\*

Un jorn, en un café-concert debutà *el'a*. Sens pena ni gloria, com *una de tanies* el públic la rebé indiferent. No sapigué apreciar l'immens sacrifici que feia, al prodigar somriurers fingits. I allà dalt, en un recó del *foyer*, trist i melangiós, l'orb plorava... Dins son llatzerat cor retrunyía el buit que's feia al entorn d'*ella*.—Esperances, ilusions

desvanescudes, solen consolar amb plors tots els que no poden soportar amb noble esforç els penars de la vida.—

I al escalf del còs d'*ella*, arredoçat en ses pells—unes pells comprades per a presentar-se bé al *foyer*—s'allunyaren del concert, la primera nit d'actuació, la nit del debut, una nit d'hivern...

Aprés...

\*\*\*

Es al estiu. En un portal oïm el grinyolar llas-timós d'un acordió; les notes que d'ell surten son de dolor. *Ell* es qui'l toca. Un goç—sa única companyia—brut, pelut, tant miserable com éll, apar que també plori.

Per la mateixa acera, ve *ella* acompanyada d'un, qui la porta per la cintura; vesteix ella riques sedes, i un capell *a la dernière* toca son front. En sa mà dreta un esplèndid moneder de plata mig-mostra al públic algú paper-moneda,—tal volta el preu exagerat d'una caricia mentida.—

*Ell*, per els passos i la veu, l'ha reconeguda: s'aixeca, dret, obrint desmesuradament els ulls orfes de nina, i para de tocar.

*Ella*, al veure'l ha sentit un extremiment recòrrer tot son còs. I, amparant-se en el braç del qui la dú, deixa caure en les mans d'*ell* com impensadament, el moneder de plata, on se vesllumen br uns papers,—tal volta el preu d'una caricia.—

\*\*\*

Tots els qui sou habituats a passar pel carrer Nou a l'hora màgica del cap-vespre, els coneixereu. *Ella* es una joveneta d'uns vint anys, de posat alegre malgrat sa desgracia; *ell* es un pobre orb qui arrenca, are, melodies d'un abonyegat acordió...

### III

En la nostre Rambla dels Estudis si es aixecat un quiose per a admiració de forasters i per a la expendició de tabacs, que es tot un encant.

Allí vidres que essent nous semblen ja trencats; allí barretes de llautó que donen al quiose tota l'aparença d'una gabia de luxe per a canaris; i entre tants vidres bisellats i ferros i columnes, en uns aparadrets que casi ni es veuen, les cigarretes. Prò no es pas això lo del quiose que crida l'atenció del vianant, sinó lo que el remata: un quadre circundant de vidres vermells i grocs—de groc de carabaça i vermell de frac de tzigà,—coronat per una rodona que deurà servir per a posar-hi bombetes, prò que nosaltres mai hem vist cremar. Corona tot això uns plafons tots estranys soportant unes corones, destinades també a rebre bombetes. I tot això en una amalgama d'un mal gust tal, que un hom no pot menys que esclafir a riurer.

Prò... ¡calleu! ¿que rediantre es aquell gran edifici que estan acabant precisament darrera del quiose? ¿El local del «Círculo Artístico» dièu? ¿I l'artista-director del quiose n'es soci? Ah! pobre artista i pobres socis del «Real Círculo»! Condemnats a sofrir perpétuament l'esperpento aquell de ferro i vidres, amb aquelles coloraines de carabaça i frac de tzigà, i amb aquelles bombetes que mai més esdevindràn enceses!

¡Justo castigo a su perversidad!!

EL RAMBLISTA OBSERVADOR.



festa

## LES DUES VEINES

### LA VANITOSA

Es tant vanitosa que fins de les intimitats més delicades ne fa sabedora a la gent. Si el marit la abraça al arribar a casa, si gelós de la seva formosura li pega, si li dóna mala vida de tant que se l'estima i de tant goig que la seva bellesa fa als altres homes. Així, quan conta aquestes coses, posa una cara que expressa més tristesa de la sent (en el fons de tot n'està orgullosa) i amb els ulls humits i baixos i amb veu somorta, exhala sospirs i paraules en mig del carrer, entre les comares del poble.

### LA GELOSA

Es tant gelosa, que fins del sofriments de la veïna té enveja. Quan aquestariu, ella la voldria veure ben trista, ben abatuda. Quan la vanitosa

es plany, com que ho fa amb aquell tò d'orgull, aquesta en sent rabia i se'n mofa. Voldria esser hermosa com sa veïna i que els homes fessin cas d'ella encare que el seu marit l'hagués de batre alguna vegada. Quan de debò sa veïna està morta de pena (això passa algú cop i se li coneix que es veritat quan ho conta) la gelosa, no tenint res per envejar-li, se dol, no de que pateixi, això mai, sinó de que les comares se'n compadeixin.

Un dia la gelosa digué a la vanitosa:

—Sempre demostres més de lo que tens.

L'altra digué:

—Sempre pateixes per lo que els altres tenen.

La gelosa:—Ja voldries la meua tranquil·litat.

La vanitosa:—Ja pots envejar-me; de tot tinc més que tu, alegries i penes i fins tranquil·litat, sabs? perquè quan jo vull me sé riure de tot. Posant-me bonica i anant a fer un passeig me passa tot a mi.

La gelosa:—El paó real!

JOAN PUIG I FERRETER.

## La masia

*Primaveral*

En mitj de grans sembrats hi ha una masia —que es per mi com un niu de recordances,— de murs immensos, ennegrits. Es vella; té els arcs trencats, panxuda la teulada on hi han anat marcant son pas les pluges, i'l sol que i bat a pler, i les glaçades de dos segles ençà. Es casi en runes.

Per entrà al màs, s'ha de passar per l'era; un era tota desenrajolada on, a l'etzar, verdejen tres espigues —grans oblidats en l'última batuda quant segadors i batedors marxaren— que tornarà froment d'una daurada color, la terra mare, enorgullida.

Envolten la masia unes figueres de soca cargolada i llargues branques seques en son començ; plenes de fulles, iniciat ja algun fruit, en la part alta; on el bailet dels masovers s'hi enfila per a obtenir la fruita cobejada, quant la pica el pardal: per'llà al Setembre.

I enllà, i més enllà; fins la riera per un costat; fins al camí per l'altre, un bé de Deu de terres conreuades pròdigues en raïm, blat i civada, diuen molt bé d'una mà carinyosa que estiu i hivern i autumne les trevalla sens descansar en sa feixuga feina.

El masover, un hom d'amples espatlles, de coll de brau i petjada segura de rostre brú i de mirada franca, tant sols quant primavera s'anuncia reposa en son treball. Tranquil esguarda els amples camps de saonada terra, i, satisfet, a sa muller abraça,

que es plaenta i gentil la masovera de fortes carns i de boca sagnanta. Talment semblen sos llavis les cireres que s'aprèssa a collir enjogassada, —bò i corrent, els peus núus demunt de l'herba, son pit trontollejant a cada passa,— per penjarles. rient, en ses orelles.

Entre mitj d'aquells murs, gairebé en runes, hi ha la cambra nupcial, blanca; tant blanca com les robes que l'ample llit cubreixen, on l'esposa feliç, tota s'entrega entre uns braços nervuts que l'amanyaguen. Esplet radiant de vida, que menaça enderrocar la rònega masia.

ASSENS BARBA.

**Del Montseny.**

## Arbucies

Com una nina humil i recatada, entre les més gentils i més hermoses que encar que oculta visqui, tan nombroses, les seves gracies són que és admirada,

igual se trova Arbucias: recolzada al peu del bell Montseny, prades verdoses l'enjoien, i boscuries ben frondoses l'envolten i conserven amagada.

El sol sos cabells d'or, joiós, li envia, des del matí fins que, finint el dia, a l'altre banda del Montseny s'ensorra, frisós per contemplar-la tan divina, fent-ne mirall de l'aigua cristallina que per tota ella, mansament, s'escorra.

JOSEP M.<sup>a</sup> CORTADA DE PRAT-GIBERT.



# Teatre Català

## LES VINENTES TEMPORADES

(De *Teatralia* de Sabadell)

### DE LA FARÀNDULA

Tots els moments històrics creats per situacions polítiques i socials, repercuteixen en les propies manifestacions del poble. ¿No estem ara en una hora de transició, sota la qual se congríen noves i incògnites vides, que es feconden per el futur? D'aquesta hora que passa no ens en podem sotllevar, no hi podem restar impassibles, perquè una hora sempre es una lliçó i en un dia en que tota la dinàmica del poble se transformarà, aprofitarem la lliçó aquella com una gran ensenyança. El nostre culte a l'art escènic també serà renovellat el dia d'aquesta transformació que ara està latent, i més si arriba a establir-se i aguantar-se. Tota la faràndula sentiria un dubte i una indecissió, però es decantaria desseguida cap allà on l'ànima del poble la cridés, segur de trobar-hi escalf i aculliment. ¿No succeí a França això mateix en els dies lluminosos de la Revolució? Com allà, aquí naixeria l'art nou portat per autors novells, nascuts de la propia transformació, i potser fossin els creadors del veritable teatre popular i democràtic del que ara estem fatalment mancats. A França en aquells dies terribles, els homes que se succeïren en el govern de la República tingueren l'obsessió d'aquest art popular, tan car a Rousseau. Tots ells, qualsevolga que fossin llurs divergències, tenien idèntics desitjos. Fins se pretengué realitzar un assaig artístic fet *per el poble i per a el poble*, que sapigués conduir-lo a les nobles exaltacions, i el veritable teatre francès pren caràcter i relleu en aquells dies vermells i agitats. Era també en mig de les turbulències de les discussions de la Assambla nacional que posava la llei fora la llei, que la Convenció i fins el Comitè de Salut Pública votava la llei de reglament sobre espectacles i fundaven el «Teatre Nacional» i el «Teatre del Poble» dels quals eren fervents adaptadors Fabre d'Églantine i Chenier, el poeta que un dia aquest mateix poble portava a la guillotina sots els acords llòbregos del timbal de Sauterre. Es en el moment de les grans crisis com les reaccions son tan fortes i potentes que queden les idees socials i polítiques, les arts i les divulgacions artístiques per sempre més gravades en el poble. ¿No tindrem un ànima com aquella de Napoleó que tot fent la guerra prussiana escrivia en la tenda de campanya fent-li de pupitre un tambor, el reglament de la Comedia Francesa? O be, ¿no hi haurà entre nosaltres un Boissy d'Anglès que escrigui a la nostra Convenció que considerava al teatre corrector de la organització social, utilíssim per a fer més virtuoses i més esclarides a les gents...?

(...Així em parlava l'altra nit sota la frescor d'unes frondes on un russinyol deia la seva simfonia melodiosa, un gran amic del teatre català i de les llibertats dels pobles...)

HISTRIÓ.

\*\*\*

Va apropant-se ja la data en que s'obriràn les portes dels teatres Romea i Novetats per a inaugurar-hi les temporades de Teatre Català, que dirigiràn els insignes Ignasi Iglesias i Enric Borràs respectivament.

Sens dubte que aquest serà un moment de transcendència i capitalitat per a la escena catalana. D'ell dependrà la vera afirmació o negació total de la vida de la nostra escena.

En les vinentes temporades, o bé s'afirmarà com a vital necessitat l'existència d'un teatre nostre, o bé caurà definitivament fracassats tota mena d'intents i provatures en donar una forma i realitat a çò que no té cap consistència ni raó d'esser.

Nosaltres creiem que el públic no tindrà moralment cap influencia en la sort que ha de correr el nostre teatre i que'l públic respondrà si se el requereix. Depen tot de l'organització i consistència del programa que's desenrotlli en les properes temporades. Al nostre entendre, aquest ha de ser integrat per la totalitat de matifes del nostre teatre nacional sense que l'omisió d'un fassí coixejar la manifestació d'un altre qualsevol dels seus aspectes.

Es tanta la nostra fé en que anem ara a assistir a la afirmació definitiva de la nostra escena, (l'afirmació d'aquesta *existència* en que mai ha cregut fins ara l'autoritadíssima opinió den Gual) que no volem negar an aquests moments de preparació, la mes culminant transcendència per a l'Historia del nostre teatre.

Nosaltres ens trovem ansiosos de recullir opinions i orientacions dels prestigis mes eminents de la nostra escena, sobre els moments actuals.

Per çò pensem inaugurar en el proper número una serie d'entrevistes i converses amb les personalitats més influents i autoritzades de la nostra escena.

Elles podran dir més i mellor que nosaltres.

### La cançó del sol

Jo soc aquell trovaire  
que amb càntics de claror escalfa l'aire.  
El mon assoleiat  
tot vessa d'alegria,  
la mar fins enlluerno. i el bosc se'm extassia  
com si dolcíssim bés  
del infinit a l'ànima, ric d'emoció portés.

Mon cant tot ho desperta;  
soc una flor eternalment oberta.  
Tinc un constant florir  
i orlejo aon reposo,  
aquí l'argent hi deixo, allà mon or hi poso  
i al cel faig resplandent,  
com ull sense parella, d'esguard omnipotent.

MIQUEL ALAMANY VILA.





# — ECOS —

**E**s força penosa la tasca d'ecoïsta en les circumstàncies actuals quan tant sols corren mals vents. Per çó avui l'ecoïsta se troba làs, retut, enfront unes quartel·les blanques, com paragrafs suprimits per el censor. I no sabent de quins vents recollir l'eco, disertarà a sa manera, sobre qualque esdeveniment d'actualitat.

\*\*\*

**H**EUSAQUÍ que dimars fou Sant Cristófol. Tots els Sants—o la majoria d'ells—son patrons d'un lloc o altre, d'un o altre ofici. Prò llevat d'aquell pobre Sant qui es patró de les mosques, dubto n'hi haja un de més malhaurat que aquest Sant Cristófol, que arrèu, arrèu, es patró... ¡dels automòvils!!

Pobre Sant; l'esser patró d'una màquina deu d'esser molt trist. ¡I d'una màquina tan ingrata com aquesta! Sens anar més lluny, el mateix día de Sant Cristófol l'auto d'un cónsul atropellà en breus moments a una dòna, un vell, i una criatura.

Això passà a Bilbao. Prò es diu que el dimars a la tarda el Sant de la capella del carrer de Regomir restava cap-cot...

A ben segur que devia plànyers de son patronat.

\*\*\*

**E**NFRONT un establiment d'òptica, química i electricitat, hi ha un marrec de nou a déu anys. Amb el nàs encastat al aparador, son alè entela el vidre. Prò ell, boca-badat, ni tampoc s'en adona. ¿Què es lo que atrau tant l'atenció del infant? ¿quiscún dels innombrables aparells de química que en espantós *maremàgnum* omplen la vitrina? Tal volta uns impertinents d'or i nàcre s'emporten les mirades del baillet? No: lo que té intrigat a nostre xicotet, es un aparell anunciador de unes làmpares, on un martell sospès cap-per-vall, en son intermitent va-i-vé pica sobre unes bombetes que s'encenen i apaguen al compàs dels trucs.

El baillet, a cada cop de martell, llança una exclamació.

A la fi, després de molta estona, les bombetes s'apaguen i'l martell resta quiet. I'l xavalet, amb un gest de menyspreu, s'aparta de la botiga. Ses ilusions, son encant, s'han esfumat a un giravolt de la clau elèctrica. Llavors s'adona d'un rotllo de gent que'l envolta. I com vegés que algú d'ells riu, exclama:—¡Ja ho sè, que es això! ¡es el moviment continuu!

\*\*\*

**L'**ESCENA al Passeig de Gracia. Passa un elegant jovincel, acompanyat d'una airosa damisella. Ell vesteix correcte i impecable trajo negre; apar que tot son orgull siga anar ben habillat. A son costat, la dameta, mostra gràcilment ses carns en la transparència d'un vaporós vestit de tons clars; l'escot, bastant pronunciat, deixant completament al aire son coll esbèlt, atrau nostres mirades.

De sobte, passant pel troç d'acera que deixen

lliure les valles d'una de les innombrables cases on hi fan obres, una pluja d'esquitxos de morter cau sobre d'ells.

Ell, inconscientment, llença una foribonda imprecació al veure son vestit tacat. Ella, sentint els encalcinats grans de sorra rodolar coll avall, inicia una rialla, ruboritzant-se per el formigor que a sa epidermis produeixen els grans humits.

La bruna cara d'ell, colrada per el iodo del mar, s'es devingut vermella, pensant en la imprecació que, a son creurer, ha fet ruboritzar a la donzella.

I l'ecoïsta, galant, ha sentit un gran desig d'esser grà de sorra per a poder, anc que sia caient d'una bastida, besar amb plenitut el gràcil eós de la donzella...

## = NOVES =

### AVÍS IMPORTANT

Advertim als col·laboradors expontanis que deuen enviar l'original en sobre obert amb la nota «Original d'impremta» i franquejat com a tal.

Els que vulgan incluír-hi carta o enviarlo tancat per a major seguretat, incloguint-hi un segell de cinc céntims per a el pagament del carter.

De no fer-ho aixís, ho sentirem molt, però no publicarem cap treball que no s'ens envii amb aquesta forma.

—o—

Ha sigut concedida a l'Ignasi Iglesias la medalla d'or de la previsió social, per son drama *Els Vells*.

Nostre més entussiasta felicitació al eminent autor, al ensemps que a l'Institut Nacional de Previsió, que tant bé ha sapigut otorgar la distinció.

—o—

En el proper número de FESTA donarem detalls amplíssims sobre nostre «Biblioteca circulant» que està ja a punt d'enllestir-se, car propereament hem de rebre una darrera remesa de llibres.

—o—

**Camiseria**

**SANS**

**BOQUERIA, 32.-BARCELONA**

Especialitat en camises a mida

—o—

Hem rebut el cartell dels Jocs Florals de Gracia, d'enguany, organitzats per la societat obre-ra *El Artesano*.



El nombre de premis oferts s'eleva a una trentena, entre els premis ordinaris i extraordinaris i'ls premis musicals.

El Jurat qualificador el formen els senyors Manel Marinell, Prudenci Bertrana, Ramon Suriñach Baell, Rafel Marquina, Josep Burgas, Martí Giol i Celestí Francolí (secretari).

El Jurat musical els senyors Robert Goberna, Jaume Pahissa i Amadeu Cuscó.

El dia 4 del prop-venent Agost tanquen el plaç d'admissió.

*El Juri Qualificador de les Debiles*

La «Festa de la Poesia i de la Música» ha enviat també'l seu cartell.

Consta de dotze premis literaris i sis musicals, formant els Jurats qualificadors:

El Literari, els senyors Lluís Via, Joan M. Guasch, Alexandre Plana, Antoni Colomer i Florenci Cornet.

El Musical, els mestres Lamote de Grignon, Cumellas i Ribó i Joan Balcells.

El plaç d'admissió es tanca el dia 10 del corrent pel concurs musical i'l dia 31 pel literari.

La revista *Ofrena*, ha passat a esser propietat de la important entitat «Nostre Parla» lo que li augura una llarga vida. El cambi es d'apreciar, si'ls actuals propietaris saben continuar l'obra de renovació que havien començada els joves que la fundaren.

Diumenge passat l'Orfeó Barcelonés donà a estatge del Gracienc un concert com a prova de germanor. Se cantaren composicions de Bach, Rameau, Lulli, Serra, Morera, Gibert. Pérez i Cumellas, essent bisades «L'hereu Riera», «Sota l'olm» i «L'hivern». Dirigi el mestre Gibert.

Després d'un parlament del senyor Sangenis, president del Orfeó Gracienc, aquest feu ofrena a la senyera del Barcelonés d'una soperba llaçada catalana; els dos presidents, restaren abraçats llarga estona.

La secció d'infants cantà diferents cançons gestes, que foren celebradíssimes. Finalment, els dos orfeons a chor, cantaren el «Cant de la senyera» d'en Millet; «La nit de la vetlla» (popular) i «Patria Nova» de Grieg.

La execució fou coronada amb grans ovacions. Aquest acte de germanor, restarà inesborrable en el cor dels orfeonistes de les dues entitats.

Plegades gairebé totes les companyies teatrals que funcionaven a Barcelona, han quedat els espectacles reduïts a la sarçuela, (que vegeta durant l'estiu per nostres escenaris) i al Circ.

Aquest torna a recuperar sa antiga fama popular, çó que, es ben just. Car, que el circ es una gran font de bellesa, ens ho mostren amb sos quadres els moderns. Des de Toulouse-Lautrec fins al nostre Picasso.

MOLINS DE REI

El diumenge passat la companyia den Joan Santacana, vingué a estrenar en el «Centre Recreatiu» la darrera producció den Josep Camps *La Vida Baixa*.

Aquest es un drama un tant desorientador car lo que sembla que queda plantejat en el final del primer acte—un problema altament social i humà—es soluciona ràpida i cómodament en començar el segon i lo que deixava entreveure un assumpte d'alta transcendencia, decau en un drama de romanç, on la novetat no hi es pas en grau sorprenent. Sobretot l'obra finixeja en el seu tercer acte.

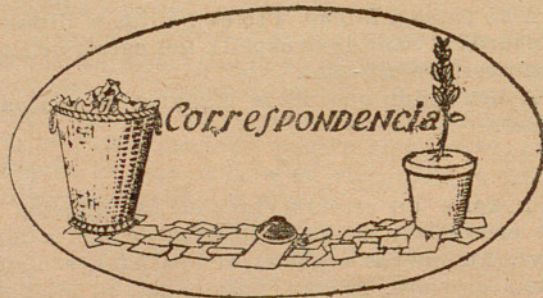
No obstant, el diàlec, força vibrant a moments, manté l'interés. El recurs de trucs teatrals no molt nous però si ben efectistes que's repeteixen en varis moments de l'obra, acaben de treure de aquesta tot l'aspecte filosòfic entrevist en els començos del drama.

L'interpretació acurada. Cumpli el senyor Santacana amb el seu estudiat paper. També ens hi agradà'l senyor Aymerich.

Per fi de festa es posà en escena la xistosa obreta del senyor Puiggari *Felicitat eterna* que feu esclatar nombroses rialles a l'auditori.

Anunciaven que l'espectacle acabaria a les dotze en punt.

En aquests moments no recordem si a les dotze en punt ja estava començat.



J. S. La poesia «San Cugat» es superior a l'altre. Amb tot, son un xic defectuoses. Envii prosa.—*Un segador*. Sentim molt no poder-lo complaure.—*M. Alluè Terrades*. Rebut i mercès. Tè pagat fins al darrer del any passat.—*Eduard Vila*. Malgrat nostre voluntat no podem publicar lo que'ns envia.—*Manel Ripoll*. Enterats; les poesies queden en cartera.—*Joaquim Tolrà*. Hem près nota de son atenta; procurarem subsanar l'erro, car ja hem anotat l'adresa de nou. Li agrairiem que quant faci poesies se restringeixi en lo possible, car l'extensió d'aquesta la fa impubliable molt a pesar nostre. Envii, i procuri esser més breu, que amb gust li publicarem.—*J. Vergés Baró*. Anirà escursada i per parts.—*J. Esteve Gili*. Rebut i conforme.—*Arnau de Lyst*. En cartera els sonets.—*J. Planas Carvajales*. Ja deu haver vist que van sortint.—*Francisco X. Camps*. Envii d'altres millors. Aquestes no van.—*A. Fernandez*. Envii de més dertes.—Queden lletres per a constatar.

FESTA

ES PUBLICA A BARCELONA I MOLINS DE REI  
PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Molins de Rei . . . . .	Ptes. 0'25 mes.
Províncies . . . . .	» 0'75 trimestre.
Extranger . . . . .	» 1'25 »

Redacció i Administració: Alfons I d'Aragó, núm. 39

Redacció a Barcelona: Rosselló, núm. 248, 3.er, 2.ª

Imp., Alfons I d'Aragó, n.º 39.—MOLINS DE REI